

Kultur- och fritidsförvaltningen

Dnr KFN 2025/104

Till kultur- och fritidsnämnden

Underlag för kommunalt övertagande av Munkagårdsleden som en del av Smålandsleden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna framtaget underlag gällande förutsättningar för kommunalt ansvar för Munkagårdsleden.

Sammanfattning av ärendet

Jan Eric Victor (KD) initierar ärendet kring delar av kommunens vandringsleder och om nämnden ställer sig bakom att Munkagårdsleden som en del av Munkaleden som en del av Sankta Birgitta way som går från Hamburg till Vadstena Föreningen Munkaleden har tagit upp frågan om Munkagårdsleden, som är en del av Munkaleden, ska ingå i Smålandsleden, vilket är en del av regional utveckling för vandringsleder.

Regionen har uttryckt sig positivt till förslaget. För att detta ska bli verklighet krävs dock ett beslut från kommunen om att Munkagårdsleden ska omfattas av det kommunala ansvaret för drift och underhåll.

Förvaltningen har haft kontakt med Region Jönköpings län kring ärendets omfattning och regionen ställer sig positiva till att Munkagårdsleden ansluts till Smålandsleden med att kommunen behöver ta ett aktivt beslut och formalisera ansvaret.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2025-12-04 att ställa sig positiv till förslaget om att göra Munkagårdsleden en del av Smålandsleden och gav förvaltningen uppdraget att ta fram uppgifter om vad som krävs för att kommunen ska kunna ta ett sådant ansvar.

Ärende

1. Bakgrund

Jan Eric Victor (KD) initierar ärendet kring delar av kommunens vandringsleder och om nämnden ställer sig bakom att Munkagårdsleden som en del av Munkaleden som en del av Sankta Birgitta way som går från Hamburg till Vadstena Föreningen Munkaleden har tagit upp frågan om Munkagårdsleden, som är en del av Munkaleden, ska ingå i Smålandsleden, vilket är en del av regional utveckling för vandringsleder.

Regionen har uttryckt sig positivt till förslaget. För att detta ska bli verklighet krävs dock ett beslut från kommunen om att Munkagårdsleden ska omfattas av det kommunala ansvaret för drift och underhåll.

Förvaltningen har haft kontakt med Region Jönköpings län kring ärendets omfattning och regionen ställer sig positiva till att Munkagårdsleden ansluts till Smålandsleden med att kommunen behöver ta ett aktivt beslut och formalisera ansvaret.

Förvaltningen önskar att få återkomma gällande ställningstagande, ansvar för drift och underhåll, samt att samverkan behöver ske med Värnamo kommun eftersom sträckan i sin helhet på 20 km passerar båda kommunerna.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2025-12-04 att ställa sig positiv till förslaget om att göra Munkagårdsleden en del av Smålandsleden och gav förvaltningen uppdraget att ta fram uppgifter om vad som krävs för att kommunen ska kunna ta ett sådant ansvar.

Förvaltningen har tagit fram ett underlag som beskriver förutsättningar för kommunalt ansvar för Munkagårdsleden som omfattar förvaltning, ekonomi, säkerhet, tillgänglighet och kvalitet.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott beslutade 2026-03-26 att ärendet tas upp för beslut i samband med nämndens sammanträde 2026-04-09 för ställningstagande gällande ansvarstagande för kommunalt övertagande av Munkagårdsleden.

Beslutet bygger på att förvaltningen hade tagit bort ärendet från dagordningen med hänvisning till oklarheter kring ärendets form, i samband med inkomna protokollsutdrag från föreningarna som berör gränsdragning och ansvarsfördelning vid ett eventuellt kommunalt övertagande.

Med hänvisning till dessa oklarheter valde förvaltningen att dra tillbaka ärendet för att undvika att presentera ett underlag som inte är tillräckligt välgrundat.

Förvaltningen har även försökt att fastställa vilken del av sträckan som nämnden ska besluta om och efter senaste dialog med föreningsföreträdare handlar det om cirka 20 km enligt Bilaga 1 karta.

2. Ekonomiska konsekvenser

Beslutet hanteras inom ordinarie budgetram och bedöms inte ha några konsekvenser i nutid.

Förutsatt att kommunen säkrat nyttjanderätten genom avtal och servitut uppstår ett långsiktigt ekonomiskt åtagande i form av avskrivningar och internränta.

3. Samråd

Samråd har skett via representant för Föreningen Munkaleden och Svenarums Hembygdsförening samt kommunledningskontoret.

Vidare samråd behöver ske via samhällsplanering som ansvarar för avtalshanteringen mellan kommunen och markägare.

Förvaltningen har ställt frågan till ekonomienheten avseende kapitalkostnader och internränta kopplat till ett nytt ansvarstagande för den aktuella sträckan och inväntar svar, vilket innebär att de ekonomiska konsekvenserna inte fullt ut kan bedömas.

Kapitalkostnaderna för år 2024 var 96 000 kr.

4. Politiska mål och hållbarhetsperspektiv

Ett beslut att kommunen tar ett ansvar för Munkagårdsleden som en del av Smålandsleden innebär ett ansvars- och risktagande utifrån ett långsiktigt perspektiv.

Ett servitutsavtal ska skrivas mellan markägare, samt drifts- och underhållsavtal mellan kommunen och föreningarna Munkaleden och Svenarums hembygdsförening för att säkerställa ett långsiktigt ansvarstagande och samverkan.

Risktagande innefattar eventuella drift-/underhållskostnader om någon parter säger upp avtal med kommunen. Det kan i sin tur påverka framtida verksamhets- och utvecklingsbidrag ansökningar från föreningarna.

Det kan även påverka nämndens framtida äskande av investerings- och driftsbudget.

Munkagårdsleden som en del av Smålandsleden kommer samtidigt ingå i eventuella framtida investeringsäskanden, samt ingå i den plan som ska tas fram enligt åtgärd för miljöprogrammets handlingsplan 2026-2029.

Förvaltningen vill särskilt uppmärksamma att ett eventuellt övertagande av sträckan kan medföra långsiktiga kapitalkostnader som påverkar kommunens resultat och binder kapital över tid. Dess påverkan bör inte ske inom nämndens ram, men påverkar kommunens resultat och binder kapital över tid.

Den förslagna utökningen av vandringsledssystemet med cirka 20 km innebär ett visst ökat behov av samordning och uppföljning. Mot bakgrund av att nämnden har tillförts resurser motsvarande 20 % av en tjänst bedöms utökningen kunna hanteras inom befintlig ram.

I underlaget för förutsättningar för kommunalt ansvar fram det att den aktuella ledökning, är förenad med en potentiell framtida ekonomiska konsekvenser. Av underlaget framgår att kommunen kan behöva utöka budgeten om berörda föreningar, som initialt ansvarar för drift och underhåll, inte längre kan fullfölja sina åtaganden.

Detta innebär att beslutet inte enbart avser en operativ åtgärd inom nämndens löpande verksamhet, utan även innefattar ett latent ekonomiskt åtagande för kommunen. Enligt kommunallagen ska frågor av principiell beskaffenhet eller av större ekonomiska betydelse beslutas av kommunfullmäktige.

Även om kostnaden inte uppstår omedelbart, innebär det faktum att kommunen kan behöva överta ansvaret framgent att beslutet får en sådan karaktär.

Underlaget stärks av det nationella ramverket för vandringsleder som tydliggör att ett huvudmannaskap innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande.

5. Verkställighet, uppföljning och utvärdering

Verkställighet i beslutet innebär att i samband med att nämnden godkänner förvaltningens underlag gällande förutsättningar för kommunalt ansvar anses uppdraget enligt nämndens beslut 2025-12-04 uppfyllt.

Nämnden har ställt sig positiv till att Munkagårdsleder ingår i nämndens ansvarsområden kopplat till Smålandsleden men behöver beslutat om nämnden ska ta ansvar för sträckan eller inte.

Uppföljning och utvärdering sker i samband med avtalsuppföljningar och framtagande av långsiktig plan för vandringsleder.

6. Förvaltningens helhetsbedömning

Förvaltningen föreslår kultur- och fritidsnämnden att godkänna framtaget underlag gällande förutsättningar för kommunalt ansvar för Munkagårdsleden.

7. Handlingar som medföljer ärende

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-02

Kultur- och fritidsförvaltningens skrivelse 2026-03-30

Bilaga 1 karta

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts beslut 2026-03-26 § 40

Protokollsutdrag Föreningen Munkaleden 2026-03-17

Protokollsutdrag Svenarums Hembygdsförening 2026-02-16

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts beslut 2026-02-26 § 24

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2025-12-04 § 139

Nationellt ramverk för vandringsleder 2026-02-10

Beslutet ska skickas till

Föreningen Munkaleden

Svenarums hembygdsförening

Handläggare

Beata Vilkhed handläggare

David Norrfjärd förvaltningschef kultur- och fritid